

ACC. N:R. M.8902:1-7.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Inga Osterman-Tillström

Härad: Skytts

Adress: Ängagården, Tutaryd

Socken: Falsterbo stad

Berättat av: Fru Elida Brant f. Lundberg

Uppteckningsår: 1942

Född år 1863 i Falsterbo

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sjöfart.	s. 1.
Sömmerskeyrket.	s. 2.
Bebyggelsehistoriska och personhistoriska minnen.	s. 4.
Höst- och vinterfester.	s. 5.
Smittkoppor.	s. 6.
Skolan.	s. 7.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR. M. 8902:1

XII Näringar: Sjöfart:

Min bror Nils Lundberg var styrman och seglare på Ostindien för Skillinge- och Branteviksfartyg. Han seglade med många fullriggare - Drott, Roma, Zenta, P. Vickström, Jason. Han slutade på sjön vid 50 års ålder.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. NR- M. 8902:2.

2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

XII Yrken: Sömmerskeyrket:

Som 18-årig kom jag i sömmerskelära hos fröken Hilda Malmström i Skanör. Några kronor fick jag betala för att lära yrket. Kläckan 8 skulle jag vara på arbetsplatsen och vid 5-6 tiden slutade jag. Sömmerskans far, som varit stewart, var en trevlig man som gick omkring i lärtofflor och skötte matlagningen. Det var han mycket ro- ad av - "Nu ska jag ut och laga min god mat," sa han alltid när han försvann ut i köket.

Det var oerhört mycket arbete på en klänning på den tiden. Foder skulle det vara i kjelen och skoning och velsurkant. När jag började sy hade damerna snibbeliv och snäva ärmar med undantag för en liten puff vid axeln, senare blev det 7-väsiga kjelar. 3 kr. var sylönen för en fin klänning. Hilda Malmström sydde bl.a. till Mülensfels och bergmästarinnan var alltid mycket elegant.

Jag gick i lära från våren till hösten, sedan började jag själv gå omkring och sy i Falsterbo. I lön fick jag då 50 öre om den och maten.

*Ugstecknaren:
Sömmerskans far
hette Gustav
Malmström.*

ACC. NR M. 8902:3

Jag tyckte det var roligt både att sy och att gå omkring i hemmen,
och träffa människor, men de man sydde hos ville gärna att man skul-
le hålla på så länge som möjligt, så ofta fick jag sitta och sy till
klockan 11 på kvällen och en sådan arbetsdag tröttade förstås. Ett
ställe där jag hade särskilt trevligt var hos Kristian Larssens -
det var glada människor, de hulle de upp god mat och det var
mycket arbete men också mycket trevligt prat, inte minst på kvällen
när kaffet kom på.

Samtidigt med mig fanns det två andra sömmerskor i Falsterbo
fröken Lydia Kronow och fröken Hilda Fredriksson, ~~usöcker~~ senare blev
gift med Johan Rosenström.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

IV Bebyggelsehistoriska och personhistoriska minnen:

Den gamla keravirkesgård jag ännu äger och bor i här i Falsterbe har årtalet 1734 på en av längerna. Min far kapten Andreas Lundberg köpte den i början på 1800-talet av barnen till skepparen Sven Nilsson. Till gården hörde, när far fick den, 20 t. och medan far var på sjön - han seglade på England - skötte mor och vi sex barn, 2 pojkar och 4 flickor, lantbruket.

Gården kallas ännu Sven-Nilssa-gården efter skepparen Sven Nilsson liksom runnet till vänster i farstun ännu kallas Sven Nilssons kamare. Det fanns hamp på den dörren, och där brukade Sven Nilsson stänga in sig när han ville vara för sig själv. Människor sa att han inte var någon snäll man. Han gick alltid klädd i "dräkt"-stövlar och byxor och tafsar vid knäna.

ACC. N:R M. 8902: 57

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

✓ Höst- och vinterfester:

Till julen högg vi alltid en julgran i parken i min barndom.

Det hörde också till att vi till helgen slaktade en gris och några
køns. Och så bryggde vi själv öl, vilket var ett stort arbete. Vi
hade själv en kånkvarn att mala malten i. Julskinkarna rökte vi
själva i en öppna spisen.

När ungdomarna i Falsterbo ville ställa till med en danskväll kom
de alltså till oss och lånade vår stora sal till köger i farstun och
så fick de koka kaffe i vårt kök.

ACC. N:R M. 8902:6

6

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

XIV Smittkopper:

Min far sjökaptén Andreas Lundberg dog, när jag var $1\frac{1}{2}$ år gammal. Han var då bara 38 år och dödsorsaken var smittkopper. Han blev smittad av en snickare Landgren, som haft kopporna men tillfrisknat men som hade smittan kvar i kläderna. Far dog efter tre dygns sjukdom. Ingen människa vågade under denna tid komma till oss mer än en gammal sjökaptén som själv haft smittkopporna.

ACC. N:R- M. 8902:7

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

IX Skolan:

När jag började skolan var Fredluna, far till sedermera prästen Fredluna, skollärare. Folkskole- och småskolebarn läste i samma sal i den gamla skolan, en envånings-byggnad, som låg på samma plats där nu den nya skolan ligger och som också den ursprungligen var byggd till skola. Senare ändrades den en så att det blev en folkskole- och en småskolesal.

Innan jag kom till skolan hade mor lärt mig läsa och läsa kunde för övrigt många av nybörjarna. Den första skolterminen användes ännu sandbänk, och jag minns att jag skrev med en träpinne. När läraren blev förargad på någon av oss små gnce han våra fingrar i sanden. De större barnen slop han ibland med pilekvistar, som han själv skar.

Efter Fredluna fick jag Lundsberg till lärare. Han kunde vara sträng mot dem han ^{inte} tyckte om - en pojke fick 21 rappa av rettingen. Det påstods också att han gav barnen från de rikare hemmen bättre betyg än de från de fattigare och att hans fru hjälpte till när betygen skulle skrivas.

*Vyrtäckningen:
den nye skolan
om juldag 1712*